

EFFATA

Periodiek van de Effatagemeenschap Nijmegen

In dit nummer

In deze periode staan we stil bij de mensen waarvan we afscheid hebben moeten nemen. U vindt hun namen op pagina 3

Onze nieuwe pastoor is met zijn team geïnstalleerd, zie pagina 4
Over zijn uitgebreide opdracht vertelt hij op pagina 5

Weet u wat een pauselijke exhortatie is? Peter Nissen behandelt de meest recente, over armoede, op pagina 7

Medeparochiaan Fritzi Roberts heeft een bewogen leven achter de rug en vertelt daarover op pagina 8, 9

Effata voegt de daad bij het pauselijke woord met diaconale acties, zie pagina 13, 16, 17

Met de donkere dagen nadert Kerst. René Klaassen blikt vooruit over wat er al staat te gebeuren op pagina 18

Allerzielen – de namen noemen

In het spreken over de dood wordt vaak onderscheid gemaakt tussen de fysieke dood, die intreedt als alle actieve levensfuncties beëindigd zijn, en de sociale dood.

Die laatste doet zich pas voor als niemand meer aan je denkt en niemand meer je naam noemt. Daarom is het belangrijk dat wij de namen blijven noemen van de dierbaren die ons ontvallen zijn. Dat gebeurt in de liturgie met Allerzielen. Er zijn wetenschappers die zeggen dat in de evolutie van de mensheid religie is ontstaan met het gedenken van de overledenen. Het is een universeel verlangen, ook in een tijd van ontkerkelijking. Dat zorgt ervoor dat rituelen rond Allerzielen de ontkerkelijking lijken te overleven en dat Allerzielen blijkbaar veel sterker leeft in de beleving van mensen dan Allerheiligen, terwijl het laatste op de kerkelijke kalender een hoogfeest is en het eerste slechts een gedachtenis. Maar echt merkwaardig is het natuurlijk niet: Allerzielen is de dag bij uitstek om te denken aan dierbare overledenen, en dat raakt een diepe laag in mensen, die ook tegen oppervlakkige ontkerkelijking bestand blijkt te zijn. Dat Allerzielen eigenlijk de dag is waarop gebeden wordt voor de zielen die nog niet bij God zijn, maar nog in het vagevuur verblijven, zal wel grotendeels uit het bewustzijn van de mensen verdwenen zijn. De overledenen die bij God zijn gedenken we op Allerheiligen, de dag voor Allerzielen dus. De twee feestdagen beginnen steeds meer in elkaar te schuiven.

Wij hebben de sterke behoefte om dierbare overledenen nog bij ons aanwezig te weten, zelfs nog met hen te communiceren. Aan de Radboud Universiteit hebben we enkele jaren veel onderzoek gedaan naar de wijze waarop nabestaanden op begraafplaatsen en in huis communiceerden met overledenen: een foto of briefje op het graf, een kaars bij een foto, zelfs hele gesprekken of beter monologen. Het heeft enkele mooie proefschriften opgeleverd, die samen duidelijk hebben gemaakt dat religie in Nederland niet is verdwenen, maar voor een deel is verhuisd: van het kerkgebouw naar de begraafplaats of het urnenveld.

Hoe belangrijk het noemen van de namen is, wordt mooi uitgedrukt in een kerklied van Hanna Lam (1928-1988), 'De mensen van voorbij', dat in protestantse kerken vaak op de laatste zondag van het kerkelijk jaar wordt gezongen, als daar de overledenen worden herdacht ('Eeuwigheidszondag' heet die zondag in protestants Nederland). Door de namen van onze dierbare overledenen te noemen, 'vlinderen ze weer even ons leven binnen'. Dan leven ze weer even bij ons.

Maar als gelovige christenen weten wij natuurlijk dat zij ook leven bij God. De dood neemt het leven bij God niet weg. 'Vita mutatur, non tollitur', zei de pater van de Latijnse uitvaartmis: het leven wordt veranderd, maar niet opgeheven. Hoe dat veranderde leven is, weten wij niet. 'En niemand die de dood is ingegaan, keerde ooit terug om ons van U te groeten', zingen we in een lied van Huub Oosterhuis. Maar we weten wel dat onze God 'geen God van doden is, maar van levenden, want voor hem zijn allen in leven' (Lucas 20,38).

“ Het leven wordt veranderd, maar niet opgeheven

Peter Nissen

De mensen van voorbij

De mensen van voorbij
wij noemen ze hier samen.
De mensen van voorbij
wij noemen ze bij namen.
Zo vlinderen zij binnen
in woorden en in zinnen.
en zijn wij even bij elkaar
aan 't einde van het jaar.

De mensen van voorbij
zij blijven met ons leven.
De mensen van voorbij
ze zijn met ons verweven
in liefde, in verhalen,
die wij zo graag herhalen,
in bloemengeuren, in een lied
dat opklinkt uit verdriet.

De mensen van voorbij
zij worden niet vergeten.
De mensen van voorbij
zijn in een ander weten.
Bij God mogen ze wonen,
daar waar geen pijn kan komen.
De mensen van voorbij
zijn in het licht, zijn vrij.

Hanna Lam

Allerzielen 2025 - zondag 2 november

*Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer dooft,
vuur dat nooit meer dooft*

Op zondag 2 november, Allerzielen, wordt in onze kerk een kaars ontstoken, en terwijl we samen zingen volgen er steeds meer. Voor alle dierbaren die worden gemist, voor ieder die in zorg, in leegte of verdriet achterbleef.

Iedere kaars een gedachte of herinnering.

Als wij, elkaar nabij, dat licht brandend houden, wordt zelfs het diepste duister verdrongen door een lichtend vuur dat nooit meer dooft.

Wij gedenken onze dierbaren die we in het voorbije kerkelijk jaar verloren hebben aan de Goddelijke eeuwigheid.

Hans Pikkemaat	92 jaar
Cees Wegman	88 jaar
Wilmy Leenders - Delsink	71 jaar
Els Reijnen	89 jaar
Harry Huisintveld O.P.	75 jaar
Fons Fiselier	87 jaar
Marlies Smits - Ketelaars	91 jaar
Thérèse Adema - Peijnenburg	94 jaar

Installatie pastoor Sacha Steijaert

Intocht processie geestelijken

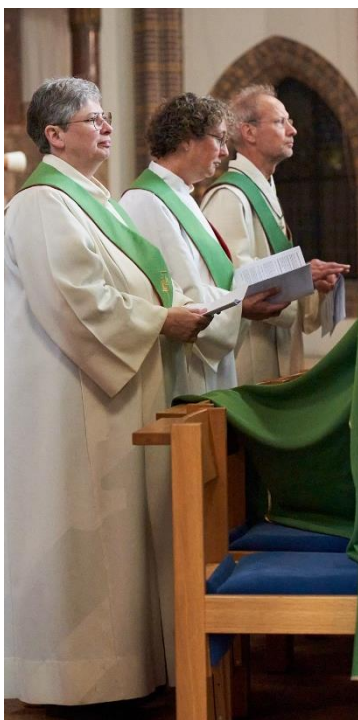
Op zondag 21 september werd Sacha Steijaert officieel geïnstalleerd als de nieuwe pastoor van de parochies Heilige Drie-eenheid en Heilige Stefanus. De installatie vond plaats tijdens een pontificale eucharistieviering in een volle Maria Geboortekerk. Voorganger was Mgr. G. de Korte, bisschop van 's Hertogenbosch.

De viering begon met het voorlezen van de benoemingsbrief en de namen van de leden van het pastorale team van beide parochies. Bij de aanvaarding van zijn pastoraat belofte pastoor Steijaert aan de bisschop om met behulp van

Pastoor Steijaert en Bisschop De Korte

Gods genade naar beste vermogen de bediening te vervullen van de aan hem toevertrouwde parochies. Bij zijn installatie werden hem vijf symbolen overhandigd van het pastoorsambt: de sleutel van de kerk, het evangelieboek, de kelk, de hostieschaal en de kaars. Zij staan voor de bestuurstaak van de pastoor (sleutel), zijn verkondigingstaak (evangelieboek), en voor de bediening van de sacramenten (kerk en hostieschaal). De kaars verwijst naar zijn herderschap over de parochie.

*Drie pastoraal medewerkers
v.l.n.r. E. Geelen,
J. van der Meer, H. Hamers.*

Vervolgens brachten vertegenwoordigers vanuit elke parochie een symbolische bouwsteen naar voren, die een plaats kreeg voor het altaar. In zijn overweging ging de bisschop uitvoerig in op de pastorale opdracht die hij aan het team heeft meegegeven. Hij sprak de wens uit dat deze opdracht mag bijdragen aan een bloeiend katholiek Nijmegen .

De bouwstenen van elke parochie voor het altaar

De opdracht aan het pastorale team

Bij een pastoraal team hoort een opdracht van de bisschop. Over deze opdracht schreef pastoor Sacha Steijaert de volgende tekst.

Beste mensen,

Op 21 september vond de installatieplechtigheid van de nieuwe pastoor plaats waarbij het pastorale team present was. Het was een dag waar veel parochianen uit Nijmegen aanwezig waren en ook velen via de livestream meevierden. Tijdens deze bijeenkomst sprak onze bisschop, Mgr. de Korte, over de pastorale opdracht die hij het pastorale team meegeeft. Graag geef ik kort een toelichting op deze opdracht. Het geeft een idee van de richting die de bisschop in wil gaan.

Allereerst is de 'opdracht' niet een uitgekristalliseerde instructie met daarin "ik wil dit" en "ik wil dat". Het is kader voor het pastorale team om zich de komende jaren op te richten. Natuurlijk zullen hierin de besturen en de geloofsgemeenschappen van de parochie H. Drie-eenheid en de parochie H. Stefanus worden meegenomen.

De pastorale opdracht begint met wat we tegenwoordig noemen 'een reality check'. De bisschop stelt dat we als katholieke Kerk niet meer alles in stand kunnen houden. Zowel pastoraal als qua gebouwen. Iedereen voelt dit wel aan. En het is een realiteit die in de andere grote steden van ons bisdom al werkelijkheid is geworden. Toch is onze bisschop hoopvol en ziet hij voor de toekomst dat er in de steden een aantal zogenaamde 'plaatsen van hoop' zijn. Dit zijn plaatsen waar een volheid van kerkelijk leven wordt beleefd en gevierd. Anderzijds ziet hij in de steden, waar een grote diversiteit is, ook plekken waar misschien niet die volheid aanwezig is, maar waar wel een pastoraal accent gelegd kan worden op basis van een sterkte die er al is.

De bisschop vraagt het pastorale team om een plan te maken voor deze plekken van hoop en de plaatsen met pastorale accenten. Daarbij zijn er vier lijnen die hij belangrijk vindt. Allereerste de viering van Eucharistie. Hij wil een aantal eucharistische centra in Nijmegen. Maar ook

plaatsen waar een goede catechese wordt aangeboden. Dit kan voor de bisschop heel specifiek horen bij bijvoorbeeld een plaats van hoop maar ook uniek zijn voor plaats met een bepaald pastoraal accent. Als derde geeft de bisschop aan dat diaconie een belangrijke lijn is waar echt goed aandacht aan moet worden besteed. Als vierde lijn noemt de bisschop missie en evangelisatie, waar mensen worden geholpen om de persoon van Jezus Christus te leren kennen en groeien in geloof. En dit uitdragen binnen en ook expliciet buiten de eigen geloofsgemeenschap. Daarnaast vraagt de bisschop aan het pastorale team om ook het welzijn van het eigen team te bewaken.

Momenteel is het pastorale team nog niet op sterkte. Een aantal mensen is in de afgelopen jaren sterk bevraagd en men heeft veel gegeven. Dat is ook een reality check. Afgelopen week had ik persoonlijk contact met de bisschop over onze opdracht in het licht van onze teamsterkte. Hij begrijpt het als we als team, dat ook in een nieuwe situatie is gebracht, de komende tijd wat herademen en op een later moment starten met de oriëntatie op deze opdracht. Te denken valt aan begin 2026. En als ik heel persoonlijk mag spreken, vind ik dat een erg goed idee. Ofschoon ik mij als een vis in het Nijmeegse water voel en veel energie heb, vraagt deze benoeming ook wel iets van mezelf. Goed om iets meer tijd te hebben om met collega's op te gaan en onze mensen te leren kennen. En dat mag voor iedereen gelden.

Ik hoop dat deze samenvatting wat kader geeft, een idee van hetgeen we gaan doen.

Pastoor Sacha Steijaert

Column

Arjan Broers

Omhelzing door alles

Ik had het over gelijkenissen gehad, in mijn preek in de Dominicus Amsterdam. Hoe graag Jezus in korte beeldende verhalen sprak en handelde, om iets te onthullen van de onbegrijpelijke nabijheid van God.

En over bekering had ik gesproken. Dat bekering niet iets is wat een ander moet doen, maar dat het alleen jou betreft. En dat bekering niet betekent dat je kwezelig vroom of deugdzaam wordt, maar dat het om momenten gaat waarop je je laat raken en je toewendt naar wat Jezus het Koninkrijk van God noemt, dat dichtbij is, zegt hij er steeds bij.

Een vrouw vertelde me daags erna in de keuken van de pastorie een verhaal. Ik mocht het optekenen.

Het is met het Koninkrijk van God als met een vrouw die in de trein zat, met een verdrietig hart. Ze kwam terug van overleg over de uitvaart van haar zus, 'niet mijn lievelingszus', die de laatste jaren al weggeleden was in dementie. Ze verlangde naar huis.

In de trein stond een oudere vrouw met een hoofddoek om en een lang gewaad, naast een te grote koffer. Ze stond in de weg. De verdrietige vrouw liep langs haar en zag haar ogen. Zoekend, bangig. Onmiddellijk dacht ze aan haar zus, hoe verdwaald zij was geraakt in de wereld.

Op het Centraal Station stapte ze uit en zag de vrouw met hoofddoek aarzelen. Ze stapte terug en zei: 'Moet u er hier uit? Heeft u hulp nodig?' Ze moest overschakelen naar het Duits, de vrouw met hoofddoek stapte mee uit en gaf haar telefoon. Ze belde haar dochter, die haar op zou halen. 'Aber wo?'

De vrouw wilde naar huis, maar bleef toch wachten voor het station, op de afgesproken plaats. Voorzichtig maakte ze een praatje met de vrouw, in eenvoudig Duits. Totdat de zus van de vrouw met hoofddoek kwam aangesneld, vertraagd door Amsterdams verkeer, met haar dochter aan de hand. 'Het had mijn dochter kunnen zijn', vertelde de vrouw, 'met mijn kleindochter'.

De vrouw met de hoofddoek wendde zich tot haar, opgelucht, en omhelsde haar. 'Het was of mijn overleden zus me omhelsde', vertelde ze. 'Of iets anders. Onze verschillen vielen weg. Er was alleen die omhelzing.'

Op weg naar huis voelde ze zich gekend, opgetild, getroost. Ze vertelde het met ontroering. 'Dit is bekering, denk ik', zei ze. Ik beaamde het en zei, een beetje verlegen, want wat weet ik ervan: 'Je bent niet ver van het Koninkrijk van God'.

Eerste boodschap van paus Leo:

God heeft de armen lief, en dat moeten ook wij doen

Goed vijf maanden na zijn installatie als nieuwe paus heeft Leo XIV op 9 oktober zijn eerste pauselijke schrijven gepubliceerd. Het schrijven is nog grotendeels door zijn voorganger Franciscus voorbereid. Bij hem ging dat ook zo: de eerste encycliek van paus Franciscus, *Lumen Fidei*, die al drie maanden na zijn aantreden verscheen, was nog grotendeels door zijn voorganger paus Benedictus geschreven. Dat heeft iets moois: het laat de continuïteit zien in het kerkelijk spreken, die zo kenmerkend is voor de katholieke traditie.

Het nieuwe schrijven van Leo/Franciscus is een exhortatie, een apostolische aansporing, en geen encycliek. Exhortaties en encyclieken zijn allebei brieven van de paus, maar een encycliek heeft leerstellig een groter gewicht. Het verschil is betrekkelijk, want de eerste exhortatie van paus Franciscus, *Evangelii Gaudium*, blijkt ook een heel belangrijk document geworden te zijn voor zijn pontificaat. Zijn twee latere beroemde encyclieken, *Laudato Si'* en *Fratelli Tutti*, vloeiden daar bijna vanzelfsprekend uit voort.

De exhortatie, ondertekend op 4 oktober, de feestdag van Franciscus van Assisi, is een tekst van goed dertig pagina's in 121 paragrafen. De titel is ontleend aan het laatste Bijbelboek, Openbaring (3,9): 'ik heb u liefgehad'. Zo spreekt God tot de lijdende mens. Die tekst citeerde paus Franciscus ook in zijn laatste encycliek, *Dilexit Nos*, over het heilig Hart (2024). In de inleiding vertelt paus Leo dat zijn voorganger tijdens de laatste maanden van zijn leven aan deze tekst werkte. Het is dus min of meer zijn geestelijk testament. Paus Leo maakt zich de tekst graag eigen, omdat hij net als zijn voorganger, hoopt op een 'arme kerk voor de armen', en ervan overtuigd is dat wij de liefde van Christus voor de armen moeten delen, en dat wij in de armen Christus kunnen ontmoeten. De armen zijn dus sacramenteel, een beeld dat in de exhortatie aan kerkvader Augustinus wordt ontleend: zij zijn teken en instrument van de ontmoeting met Christus.

De exhortatie kent twee vleugels. In de eerste wordt de voorkeursoptie van God voor de armen beschreven vanuit de Bijbel, de geschriften van kerkvaders en latere heiligen tot en met documenten uit de sociale leer van de kerk.

Maar het blijft niet bij de vrome gedachte dat onze aandacht en liefde moeten uitgaan naar de armen. De tweede vleugel van de exhortatie is een stevige en kritische analyse van de oorzaken waardoor armoede in de wereld in stand wordt gehouden en vergroot. De exhortatie spreekt scherp over de economisch-politieke systemen in de wereld, die ervoor zorgen dat er steeds meer armen komen en de extreem rijken steeds rijker worden. Die analyse nodigt ook ons uit, die als overwegend welvarende westerlingen in die welvaartsbubbel leven en door onze wijze van consumeren de onrechtvaardige systemen in stand houden. Paus Franciscus sprak daar ook in *Laudato Si'* al over en bepleitte een ecologische bekering, ook met het oog op de toekomst van de aarde. Wij moeten, zeggen Leo en Franciscus nu samen, ons tegen die verkeerde systemen durven uitspreken en daarmee het risico durven lopen dat we, net als Franciscus van Assisi, voor dwaas worden aangezien.

De tekst van de exhortatie is op de website van het Vaticaan beschikbaar in het Arabisch, Duits, Engels, Spaans, Frans, Italiaans, Pools en Portugees. Laten we hopen dat er snel een Nederlandse vertaling komt, of liever nog een Vlaamse. De Vlaamse vertalingen van de Vaticaanse documenten zijn altijd leesbaarder en minder stijf dan de Nederlandse. Op de site van het Vaticaan wordt de inhoud in drie infographics handig samengevat.

Peter Nissen

'Ik zie mezelf als een geluksvogel'

In gesprek met Fritzi Roberts

Op Effatadag werd de koffieschenkgroep in het zonnetje gezet. René Klaassen betrok in zijn waardering ook Fritzi Roberts. Zij verwent de parochianen vaak met haar zelfgebakken koekjes en andere lekkernijen. Toen ik Fritzi vroeg of ik haar mocht interviewen voor ons parochieblad, antwoordde ze: 'Dat is leuk, maar ik weet niet of ik veel te vertellen heb.' Tegen u lezer zou ik willen zeggen: 'Oordeelt u zelf!'

Curaçao, telkens heen en weer

Fritzi is geboren in Arnhem in 1934. Haar vader

was werkzaam bij de militaire politie. In 1939 verhuisde hij met zijn vrouw en drie dochtertjes naar Curaçao. Fritzi was toen vijf.

'Mijn vader kon in De West promotie maken en werd

uitgezonden voor vijf jaar', vertelt ze. 'Maar we moesten langer blijven, want de oorlog was uitgebroken, ook in Curaçao. Curaçao was kwetsbaar vanwege de raffinaderij. Vandaar dat er diepe lange kettingen in de ingang van de haven lagen om de onderzeeërs van de vijand tegen te houden. Ik zag zoeklichten en tanks die op zee in brand stonden. We woonden met allemaal politiemensen in een hoger gelegen fort, van waaraf regelmatig werd geschoten. Maar als kind vond ik het ook spannend.'

Hoewel Fritzi Evangelisch Luthers was gedoopt, werd zij in Curaçao toegelaten tot de katholieke school van de zusters Franciscanessen. 'Mijn vader zei tegen de nonnen: Laat ze maar met alles meedoen. Want God is er voor iedereen. Zo werd ik gepokt en gemazeld in het katholieke geloof. Dat kwam me later goed van pas, toen ik Edward mijn man, ontmoette. Hij was katholiek'. In 1947 keerde het gezin met verlof terug naar Nederland en trok in bij opa en oma op de Tooropstraat, hoek Broerdijk. Fritzi ging naar de Nijmeegse Schoolvereniging aan de Heyendaalseweg, om een jaar later met haar ouders terug te gaan naar Curaçao. Daar ontmoette ze zuster Hyacintha, met wie ze haar hele leven contact zou blijven houden. Zuster Hyacintha was vooruitstrevend, zag wel wat in de jonge Fritzi en richtte in Curaçao een M.M.S op. Fritzi heeft op die school een goede tijd gehad. 'Je zat in de klas met allerlei soorten leerlingen',

vertelt ze. 'Wit, zwart, verschillend sociale klassen, het maakte niet uit. Alles liep door elkaar. En dit heb ik echt van mijn ouders meegekregen: alle mensen zijn gelijk ongeacht kleur of afkomst.'

Tussen 1948 en 1955 verhuisden haar ouders nog vier keer naar Nederland en weer naar Curaçao. Fritzi vond dat heel lastig. 'Je raakte eigenlijk nergens geworteld', vertelt ze. Ze had bovendien op Curaçao haar man Edward leren kennen. Hij was adelborst bij de marine en vond het vreselijk dat zij telkens met haar ouders mee moest. Toen Edward naar Nederland vertrok, moest Fritzi met haar ouders terug naar Curaçao. Edward was op advies van haar vader rechten gaan studeren in Leiden. 'Toen ik met hem thuiskwam,' zegt ze, 'vroeg mijn vader hem wat zijn toekomstplannen waren. Ja, mijn vader was kritisch hoor. Edward dacht eraan om Engels te studeren, waarop mijn vader reageerde: 'Maar je gaat toch zeker niet voor de klas staan? Je moet rechten gaan studeren'. Achteraf is dat een heel goed advies geweest', vindt Fritzi.

Terwijl zij werkte als secretaresse op het kantoor van de KLM in Curaçao en ook nog een jaar bij een bank in Aruba ('Vaders wil was wet, dus we moesten weer mee verhuizen') correspondeerde ze twee jaar lang met Edward. Toen had hij er genoeg van en besloot haar te gaan halen. 'Maar mijn vader gaf geen toestemming', vertelt ze. 'Toen koos ik voor mezelf. Ik zei: "Pa, ik ben 21, het is mijn leven. Ik heb een buffer aangelegd en jouw geld niet nodig. Ik kan heel goed voor mezelf zorgen". Zo vertrokken Fritzi en Edward op een Deense tanker naar Nederland. Zij kreeg een baan in Den Haag en ging wonen in Oegstgeest. Hij studeerde in Leiden. Nog eenmaal probeerde haar vader haar terug te halen naar Curaçao. Maar Fritzi ging niet terug. Edward studeerde af en kreeg een baan bij de Nederlandse Overzeese bank in Zuid- Afrika. Het jonge stel wilde trouwen. Fritzi was weliswaar 21, maar had toestemming van haar vader nodig. Deze weigerde. 'Dan gaan we trouwen in Zuid- Afrika', besloten ze.

Zuid- Afrika

Fritzi kocht een eenvoudig bruidsjurkje bij C&A en met dit jurkje in een mooie doos in haar ene hand, en een grote koffer in haar andere, vertrok ze alleen naar Zuid- Afrika, waar Edward haar opwachtte, op het vliegveld van Johannesburg. 'Overmorgen trouwen we', was zijn eerste reactie. Fritzi wist niet wat ze hoorde. Overmorgen, dat was 24 december, vlak voor Kerst. Maar Edward gaf aan dat hij alles al had geregeld en dat het niet anders kon. Ze trouwden in Pretoria, zonder familie.

In 1959 werd hun oudste zoon geboren. 'Maar het leven in Zuid- Afrika viel me zwaar', vertelt ze. 'Ik had geen baan en leed onder het apartheidsregime. Ik maakte nogal eens fouten. Dan stond ik weer in de verkeerde rij of kreeg ik op mijn kop omdat ik een zwarte jongen geholpen had met zijn kapotte knie. Ook Edward was niet gelukkig op zijn werk bij de Bank. Mij kunnen ze overal neerzetten, maar hij was zo Europees. Toen hij een baan in Den Haag kon krijgen op het Ministerie van Buitenlandse Zaken bij de afdeling Verdragen, zijn we teruggegaan naar Nederland.'

Australië en Londen

Fritzi en Edward gingen wonen in Oegstgeest. Hier werden hun andere twee zoons geboren. Fritzi was vaak alleen met de drie kleine jongens, want Edward was voor Buitenlandse Zaken veel op reis. Hij deed zijn werk meer dan uitstekend en werd tot zijn en Fritzi's grote verrassing in 1975 benoemd tot officier in de orde van Oranje Nassau. 'Ik vond het geweldig', glundert ze nu nog. 'Zo'n rustige en bescheiden man.' Een baan in het buitenland kon eigenlijk niet lang uitblijven. In 1981 werd hij in Australië als de tweede man aangesteld op de Nederlandse ambassade in Canberra. 'Het was best een aardige tijd', vindt Fritzi. 'Ik zat overal aan en bij en wilde ook de gewone Aussies leren kennen. Daarom ben ik gaan pottenbakken. Toen we na twee jaar met verlof naar Nederland gingen - we waren net 25 jaar getrouwd - kreeg Edward het aanbod om directeur te worden van Integratie Europa in Den Haag. We keerden dus niet terug naar Australië en gingen wonen in Leiderdorp'. Maar dat duurde niet lang. Edward Roberts werd in 1988 benoemd tot gevolmachtigd minister in Londen. 'Daar heb ik van alles meegemaakt', lacht ze. Eenmaal per jaar werd er door alle ambassades in Londen een *fair* georganiseerd voor de 'National Social Services'. Ze kwam in aanraking met de meest interessante mensen, veelal uit de adellijke kring.

Hoogtepunten waren de ontvangsten op Buckingham Palace. Ze vertelt: 'Je wil niet weten

wat daarbij aan regels en voorschriften te pas komt. Ik heb de hele Engelse koninklijke familie, op Diana na, ontmoet. Prins Charles heeft met mij over het Mauritshuis in den Haag gepraat, ik heb gesproken met voormalig koningin Juliana en was te gast op veel party's. Ik voelde me een echte geluksvogel. Maar altijd heb ik tegen mezelf en anderen gezegd dat deze luxe maar geleende luxe was.'

Effata

Toen haar man 60 werd, besloot hij met de Vut te gaan en... te gaan promoveren! Met het reizen was het gedaan. 'Eindelijk rust in de tent', lacht Fritzi. 'Maar wat heb ik een boeiend leven gehad. Nogmaals: Ik noem mezelf een echte geluksvogel.' Ze gingen op zoek naar een huis in het Oosten van ons land en vonden het huis in Malden. Toen dat na 15 jaar te groot werd, verhuisden ze naar een appartement in Beuningen, waar Fritzi nog steeds woont. Edward is vier jaar geleden overleden.

Het geloof heeft altijd een belangrijke rol in hun leven gespeeld, en ze waren beiden erg betrokken bij de kerk in Malden. In Beuningen konden ze het in de kerk minder goed vinden. Jozef en Nel Appels, die zij goed kenden, maakten hen attent op de Dominicuskerk. 'We kenden Annemie Herinx al vanuit Malden', verklaart Fritzi. 'Effata gaf ons meteen een thuisgevoel. De vieringen spraken ons aan en Edward nam deel aan de geloofsgesprekken onder leiding van Cees Wegman. Binnen Effata heerst een solidariteit en ik heb grote bewondering voor een aantal mensen die de steunpilaren van onze gemeenschap vormen. Er zijn hier ook zoveel aardige mensen. Ook in dat opzicht vind ik mezelf een geluksvogel. Daarom probeer ik iets van mezelf terug te geven. Ik vind het leuk om mensen met iets lekkers te verwennen en ik heb altijd het gevoel, als ik in de kerk ben, dat Edward naast me zit'.

Betty Smits van Sonsbeek

Lezing over het concilie van Nicea:

samen beraden, samen geloven, samen vieren

In 2025 is het zeventien eeuwen geleden dat het Concilie van Nicea plaatsvond. Dat was de eerste kerkvergadering waar vertegenwoordigers van geloofsgemeenschappen uit alle windrichtingen van de christelijke wereld bij elkaar kwamen. Daarom wordt Nicea het eerste oecumenische concilie genoemd.

De bisschoppen en anderen kwamen in 325 samen om verdeeldheid in de kerk te voorkomen. Zij maakten de aanzet voor een geloofsbelijdenis die onder woorden brengt wat alle christenen met elkaar verbindt. Die geloofsbelijdenis, op het volgende concilie van Constantinopel uitgebreid, wordt nog steeds door veel kerken in de hele wereld gedeeld. Ook probeerde men het eens te worden over een manier om de datum voor het Paasfeest, het belangrijkste feest voor christenen, vast te stellen. Samen beraden, samen geloven en samen vieren. Dat zijn drie thema's die ook voor ons nog steeds van belang zijn.

Het Concilie van Nicea wordt dit jaar wereldwijd in oecumenisch verband herdacht. De Wereldraad van Kerken besteedt er aandacht aan en ook paus Franciscus. Eind november bezoekt paus Leo samen met de oecumenisch patriarch van Constantinopel Bartholomeus de Turkse stad Izni, waar het Concilie in 325 heeft plaatsgevonden. Ook in ons Effata-verband willen we erbij stilstaan. Een geplande lezing in mei van dit jaar kon door het herseninfarct van de spreker niet doorgaan. Er komt nu een herkansing.

Op maandagavond 24 november is er om 19.30 uur een lezing over Nicea in de dagkapel van de Dominicuskerk. Tijdens deze avond zal Peter Nissen eerst iets vertellen over de context, het verloop en de doorwerking van het Concilie van Nicea. Hij schreef voor de Katholieke Vereniging voor Oecumene en de Raad van Kerken in Nederland een brochure over Nicea. Een uitgebreidere versie daarvan is als boek verschenen. In het tweede deel van de bijeenkomst gaan we met elkaar in gesprek aan de hand van enkele gespreksvragen uit de brochure. Deelname is gratis, maar er staat een mandje klaar voor een vrijwillige bijdrage.

Mariatentoonstelling

Ongeveer half september kwam bij mij het idee op om in de maand oktober – Mariamaand is Rozenkransmaand – een Mariatentoonstelling te organiseren. Toen ik verschillende mensen polste, merkte ik dat er best belangstelling voor was. Tot de kerststallententoonstelling in december zou deze expositie een mooie onderbreking zijn, in een redelijk stille tijd.

Aangezien Ellen (mijn vrouw) een echte Mariavereerster was, staat mijn huis vol Mariabeelden, en zelf bezat ik nog veel rozenkransen, prentjes en medailles. (René is niet de enige die van alles verzamelt...!)

Na de oproep eind september aan parochianen om iets van Maria aan de expositie toe te voegen, kwamen van verschillende kanten reacties, zodat een mooie tentoonstelling georganiseerd kon worden. Vooral Joyce en Peter Nissen hebben heel wat aangedragen.

Samen met Agaath Ulrich hebben we in de week voor 5 oktober de tentoonstelling ingericht. Op zondag 5 oktober werd die letterlijk ingezegend door pater Eduard Kimman s.j. die met wijwater het noordertransept rondging. Daarna kwamen veel parochianen de expositie bezoeken en zijn heel wat complimenten uitgedeeld over de opzet en de getoonde onderdelen.

Mocht u de tentoonstelling gemist hebben, tot en met zondag 31 oktober is die te bezichtigen op de zondagen na de vieringen en op de donderdagen van 10 tot 12 tijdens 'Rond de Keukentafel'. U bent van harte welkom.

Willem Pelser

Effatussentijds

Pater Ed Metz overleden

Op 29 augustus is pater Ed Metz op 85-jarige leeftijd overleden. Hij trad in bij de minderbroeders franciscanen, en werd in 1966 tot priester gewijd. Na zijn priesterwijding vertrok hij naar Brazilië. Hij werkte daar ruim 47 jaar met hart en ziel als missionaris. In 2013 keerde hij terug naar Nederland. Hij woonde toen enkele jaren in Nijmegen in het klooster van de franciscanen aan de Vermeerstraat. In deze tijd ging hij regelmatig voor in de eucharistievieringen in onze kerk. Vele parochianen herinneren zich pater Metz als een bescheiden en beminlijk mens.

Hubertine gaat door!

In het vorige parochieblad werd Hubertine Berendsen gehuldigd omdat zij een bezorgster van het eerste uur is van ons parochieblad. Ten onrechte is toen vermeld dat zij wilde stoppen. Maar dat is een misverstand. Hubertine gaat nog heel graag door met de bezorging. Daar zijn we alleen maar erg blij mee.

Open Monumentendag

Op zaterdag 13 en zondag 14 september deed onze kerk mee aan Open Monumentendag. Dank aan Anton en Magda van der Meer, Willem Pelser, Joyce Nissen, Françoise en René Klaassen, Hubertine Rietbergen, Josje Kruijsen en Anneke Voss. Zij traden op als gastheer en gastvrouw.

Hiernaast René Klaassen, die bezoekers enthousiast attent maakte op een relikwie van de H. Dominicus.

Kort allerlei

Vincent de Paul Center

Het Vincent de Paul Center organiseert ook in deze periode dinsdagconferenties. Het thema van de serie is 'Verkennen van spiritualiteit'. Aan de orde komen verkennen 'Vanuit jezelf', 'Samen met anderen', 'Vanuit de cultuur' en 'Vanuit de bron'. De bijeenkomsten worden gehouden in de pastorie van de Antonius van Padua-kerk, Groesbeekseweg 96, in Nijmegen (evt. ingang via zijdeur Groesbeekseweg 94A). Zie www.vincentdepaulcenter.nl

Stemlokaal

Onze kerk weer stemlokaal.

Op woensdag 29 oktober vinden de verkiezingen plaats voor de Tweede Kamer. Kiezers kunnen op deze dag ook hun stem uitbrengen in onze kerk.

Wintertijd

In de nacht van 26 oktober (zondagochtend) gaat de wintertijd weer in. Dan gaat de klok weer een uur achteruit.

Inzameling voor Oekraïne najaar 2025

Op initiatief van de Oecumenische Werkgroep Diaconie van de Antonius van Paduakerk en de Maranathakerk is een oproep gedaan voor het inzamelen van levensmiddelen en hulpgoederen voor de mensen die lijden aan de oorlog in Oekraïne. Er hebben vijf kerken meegedaan, waaronder onze Dominicuskerk. Het is een gebaar van solidariteit: wij denken aan jullie, wij helpen jullie!

Naast houdbare levensmiddelen werden ook kaarsen, tandpasta en incontinentiemateriaal afgegeven. Als bijvoorbeeld na het overlijden van iemand luiers of speciale voeding voor zieken overblijft, dan mag dit niet teruggegeven worden aan de apotheek. Maar het kan wel gebruikt worden in Oekraïne en andere landen. Met tassen vol kwam men inleveren. Onze kerk heeft 10 grote dozen afgegeven. Sommige mensen sparen een half jaar; alle koopjes worden benut, en afgegeven als er weer een inzameling is.

Dit jaar zijn ook tweedehands rolstoelen, looprekjes en krukken meegegaan. De ziekenhuizen zijn daar heel blij mee. Mensen die gevlucht zijn kunnen zo iets niet meenemen.

De Europese Hulporganisatie NEEKA heeft alles opgehaald. Zij rijden regelmatig met allerlei hulpgoederen (bedden, matrassen, schoolmeubilair) naar Hongarije en Oekraïne. Het Rode Kruis en andere organisaties verdelen het voor de mensen in nood. Namens Oekraïne heel veel dank voor alles wat u gegeven hebt!

De Oecumenische Werkgroep en de Werkgroep Diaconie van de Dominicuskerk

Duurzaamheid

Kerkklokken

Heeft u de kerkklok van de Dominicuskerk op 18 oktober om 11.55 ook horen luiden? Niet? Dan leest u op de site van groene kerken waarom op dinsdag 9 september jongeren en groene kerken bij iconische kerken, zoals de Dom in Utrecht, al de klok hebben geluid omdat het letterlijk en figuurlijk vijf vóór twaalf is voor het milieu. Daarbij hebben ze 'Groene kerken' opgeroepen om dat op 18 oktober ook te doen:

'Het luiden van de klimaatklokken is een krachtig teken van verbondenheid en hoop. Samen staan we op voor een rechtvaardige toekomst, waarin we zorgdragen voor elkaar en voor de aarde. GroeneKerken en andere organisaties roepen alle mensen van goede wil op om mee te doen: samen verantwoordelijkheid nemen – ongeacht geloof, leeftijd of achtergrond. De ecologische crisis raakt ons namelijk allemaal. Samen in actie komen voor het leven op aarde is niet alleen noodzakelijk, het is ook moedig en vol hoop.'

Aan die oproep heeft de Dominicuskerk als geregistreerde Groene Kerk graag gehoor gegeven. GroeneKerken heeft dit jaar ook een plek gekregen in de lijst van Trouw Duurzame 100! De lijst richt zich op mensen die zich inzetten voor duurzaamheid, milieu en klimaat. De laatste jaren is de focus verschoven naar maatschappelijke initiatieven om zichtbaar te maken hoe duurzaamheid 'van onderop' leeft in de hele samenleving.

Het is zeker de moeite waard om te kijken naar alles wat te vinden is over 'De Trouw Duurzame 100 van 2025'. Je bent een hele tijd zoet met het bekijken van alle rubrieken in deze duurzame lijst: 'Gezondheid', 'Start-ups en sociaal ondernemen', 'Natuur', 'Wetenschap en onderwijs', 'Kunst en design', 'Landbouw', 'Religie en filosofie', 'Energie en klimaat', 'Hergebruik en afval' en 'Sport'.

Platform voor ignatiaanse Spiritualiteit

En dan nog een opmerking, gelezen in het Nederlands Dagblad: 'De klimaatcrisis heeft vooral meer liefdevolle aandacht nodig'. Dit is een uitspraak van Rick Timmermans, schrijver en verbonden aan het 'Platform voor ignatiaanse Spiritualiteit', dat dit jaar 10 jaar bestaat <https://platform-ignatiaanse-spiritualiteit.org/> . Hij stelt dat de soms machteloze gevoelens omtrent de klimaatcrisis doorbroken kunnen worden door jezelf vragen te stellen als: 'Wat opent mijn hart? Waar verdiept het leven zich?' Dat vraagt om luisteren. Naar de aarde, naar je verlangens, naar de zachte stem die je uitnodigt om meer mens te worden. En om daarop in te gaan, met concrete stappen. Klein, maar vreugdevol. Zo kunnen we God vinden, ook in het klimaatdebat.

Allerheiligen Allerzielen

In het nummer van Allerzielen en Allerheiligen past het om een gedicht te plaatsen dat ik gevonden heb op de website: 'Geloven thuis', de inspiratie-plek voor een creatieve geloofsbeleving thuis info@geloventhuis.nl: Als je leeft met God, ben je 'als een boom geplant aan levend water, die goede vruchten voortbrengt', zegt Psalm 1. Een mooie inspiratie om een thema over bomen te maken. Bomen die stevig staan, in weer en wind, en die dan ook nog eens de heerlijkste vruchten voortbrengen. Juist in de nazomer en herfst hangen de bomen er vol mee.

Joyce Nissen

*Gelukkig is de mens
die niet te rade gaat bij goddeloosheid
geen voet zet op de wegen van het kwaad,
niet neerzit in de kring waar wordt gelachen
om God en zijn gebod.*

*Gelukkig is de mens
hij zoekt met heel zijn hart het woord des Heren
en proeft de diepe wijsheid dag en nacht.*

*Hij is een boom, geplant aan levend water,
die goede vruchten geeft.
En hij zal niet verdorren voor zijn tijd;
wat hij ook doet, het zal gedijen.*

*Maar wee de mensen die Gods woord verachten;
zij zijn als kaf dat op de wind verwaait.
Zij houden het niet uit in het gericht,
wanneer hij zijn rechtvaardigen verzamelt.*

*God kent zijn mensen en behoedt hun wegen.
Wie hem veracht loopt verloren.*

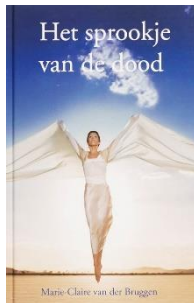
(uit: Vijftig psalmen, Proeve van een nieuwe vertaling door Huub Oosterhuis en Michel van der Plas, in samenwerking met Pius Drijvers en Han Renckens)

Boekbespreking

Het sprookje van de dood

Marie-Claire van der Bruggen

ISBN 978 90 7536 268 8 (75 blz.)

Er was eens een Zieltje

Marie-Claire van der Bruggen

ISBN 978 94 6328 267 3 (45 blz.)

Reis van de Ziel

Willem Glaudemans

ISBN 978 90 2021 074 3 (83 blz.)

Met Allerheiligen gedenken wij alle heiligen van wie de Rooms-Katholieke Kerk gemeend heeft ze te bevorderen tot de canon. Van deze heiligen maken we ons voorstellingen in de vorm van beelden, schilderijen, prentjes en al wat dies meer zij. Maar waarom zijn ze ooit heilig verklaard? Was dat omdat ze er zo vroom uitzagen? Was dat vanwege hun uiterlijk? Om hun martelaarschap? Wat wij in deze afbeeldingen zien is alleen maar het uiterlijk van deze mensen, maar we hebben ze heilig verklaard omdat ze hun hart hebben laten spreken en zich met ZIEL en zaligheid hebben overgegeven aan de Eeuwige en zijn zoon Jezus Christus. Het lichaam is dan alleen maar een omhulsel waarin de ZIEL zijn plek gevonden heeft.

Dat is de kern van de drie boeken die hierboven genoemd zijn.

Het Sprookje van de dood van Marie-Claire van der Bruggen is een inspirerend verhaal over een Ziel die voor de allereerste keer de reis naar de aarde gaat maken. Wat gaat daar allemaal aan vooraf? Hoe is het voor een Ziel om in een mensenlichaam geboren te worden? Hoe wordt een leven op Aarde ervaren door de ogen van een Ziel? En tenslotte: hoe ervaart een Ziel het sterven, ofwel de terugkeer naar Huis? Dit alles wordt op een leuke en eenvoudige manier verteld. Je wordt door de Ziel meegenomen op haar grote avontuur. Het is een wonderbaarlijke reis die je misschien opnieuw laat ontdekken wie je werkelijk bent en waar je eigenlijk vandaan komt.

Op basis van dit boek heeft zij ook een sprookje geschreven voor kinderen: ***Er was eens een Zieltje...*** Op de allereerste bladzijde schrijft zij: "Er was eens een klein Zieltje, dat van bovenaf de aarde bekeek. Ze was erg onder de indruk van wat zich daar beneden allemaal afspeelde en het leek haar geweldig om daar ook te zijn. Elke dag rende

ze naar de plek van waaruit ze de aarde goed kon overzien en steeds zuchtte ze diep: 'Kon ik daar ook maar naar toe...' Het boek bevat prachtige aansprekende illustraties en gaat over een Zieltje dat voor de allereerste keer de reis naar de aarde maakt. Je wordt door het Zieltje meegenomen op haar grote avontuur en het is een wonderbaarlijke reis vol verrassingen!

Marie-Claire van der Bruggen (1969) was zich als kind al bewust van een wereld die anderen niet konden waarnemen en waarin ze zich heel erg op haar gemak voelde. Na een lange zoektocht heeft ze antwoord gevonden op veel van haar vragen. Met deze boeken wil ze mensen inspireren om zich te herinneren wie ze werkelijk zijn en waar ze vandaan komen. Ze vindt het vooral belangrijk om angst rond de dood weg te nemen.

Het derde boekje (het zijn overigens drie dunne boekjes) is geschreven door Willem Glaudemans, die zich voornamelijk bezighoudt met thema's als vergeving, levensmissie, spiritueel leiderschap en de bijzondere eisen die deze tijd aan ons stelt. In dit geval schreef hij het boekje: ***Reis van de Ziel.***

Tijdens je leven maak je een reis. Je ontwikkelt jezelf tijdens die reis, ontdekt steeds meer dingen en komt zo steeds dichterbij jezelf. Je verrijkt jezelf en anderen. Willem Glaudemans wil je met *Reis van de Ziel* inspireren om op je eigen Zielereis te gaan. Voor het leven is bij de geboorte nooit een handleiding of gebruiksaanwijzing meegegeven. Wat moet een Ziel voor haar reis naar de planeet aarde weten om hier goed te kunnen leven? Zoals Glaudemans in zijn voorwoord schrijft: "De Ziel is van huis vertrokken met een sterke roep of drang om op aarde een specifieke bijdrage te leveren en een missie te vervullen. Ze is moedig en enthousiast op reis gegaan. Maar eenmaal hier

moest ze helemaal alleen uitvinden hoe de wegen lopen.”

De Ziel gaat weg van huis, waar dat dan ook is. Zij komt in een lichaam terecht, maar weet echt niet hoe ze zich in dat lichaam moet manifesteren; ze zal langzaam moeten ontdekken hoe alles werkt. Nu is het wel zo dat je talenten hebt meegekregen waardoor sommige dingen gemakkelijker gaan. Iedereen heeft bepaalde eigenschappen en karaktertrekken in zich, die bijdragen aan het geluk in je eigen leven, maar ook aan de wereld om je heen. Je bent op een missie met je talenten, en durft die missie wel aan, ook op basis van goede relaties en zelfzorg. Relaties ondersteunen je; je kunt er tegenaan leunen of ze laten je recht in het leven staan. Maar je merkt dat het toch niet allemaal werkt. Sommige relaties lopen niet erg soepel. Je voelt van binnen ergens dat je niet vrij bent. Maar als je dieper in jezelf kijkt, dan ontdek

je dat je verdriet, pijn, woede en verwijt koestert en jezelf slachtoffer voelt. De blokkades zitten in je, niet buiten je. Je zult jezelf moeten zuiveren: qua lichaam, qua gevoelens, qua gedachten, qua geest, qua intenties, qua handelen en qua spreken. En dat is een levenslang werk.

Zo heeft Willem Glaudemans het over de universele wetten van de Schepping, over geld en vermogen, schaarste en overvloed, en tenslotte over de dood en de thuiskomst van de Ziel. Allemaal opdrachten voor de Ziel om in de wereld overeind te blijven.

Zoals ik al eerder schreef: het lichaam van ieder mens is slechts een omhulsel dat bij de dood wordt afgelegd. De Ziel leeft voort, waar dan ook. Wat mij betreft een troostrijke gedachte, zeker op dagen als Allerheiligen en Allerzielen.

Willem Pelser

Solidaridad

In de decembermaand is er vanouds aandacht voor Solidaridad, de organisatie die het opneemt voor boeren en arbeiders wereldwijd. Ook in de Dominicuskerk maken we dit concreet met een verkooptafel, in samenwerking met de Wereldwinkel in de Lange Hezelstraat 19. We verkopen fair trade thee en koffie en leuke cadeautjes (kerststallen, engelen, sieraden) voor de decembermaand.

We zijn er op 30 november en 7 en 14 december. Op 14 december is de collecte bestemd voor Solidaridad. De opbrengst komt dit jaar ten goede aan kinderen in de cacaosector. Hier speelt een groot probleem. Doordat veel boerenfamilies in armoede leven, helpen veel kinderen mee op het land. De kinderen missen daardoor niet alleen hun onderwijs, maar ook hun toekomst. Solidaridad gelooft dat we deze cirkel van armoede kunnen doorbreken, wanneer kinderen weer naar school kunnen. Solidaridad pakt het probleem bij de wortels aan. Dit doet zij, zo lezen wij op de website, door:

- **Training en bewustwording**

We organiseren trainingssessies voor boerenfamilies. Daarin leren ze het verschil tussen licht, helpend werk en schadelijke kinderarbeid die de ontwikkeling van een kind in de weg staat. We benadrukken het cruciale belang van school voor de toekomst van hun kinderen.

- **Lokale vertegenwoordigers opleiden**

Verandering van binnenuit is het meest effectief. Daarom trainen we gemotiveerde boeren om vertegenwoordiger te worden. Zij spreken de taal van de gemeenschap en begrijpen de uitdagingen. Ze kunnen andere boeren inspireren om ook te kiezen voor verandering.

- **Alternatieven bieden**

We helpen boeren de mogelijkheid om de onderliggende oorzaak van kinderarbeid, namelijk armoede, aan te pakken. We ondersteunen hen bij het oprichten van lokale coöperaties, zodat ze elkaar kunnen helpen, samen sterker staan en vakkundige hulp kunnen inhuren. Zo worden de kinderen ontlast en kunnen ze naar school.

Meer informatie vindt u op www.solidaridad.nl/kinderarbeid.

Helpt U mee via de collecte op 14 december?

U kunt ook een bedrag overmaken op NL 05 TRIO 0212 1854 11 ten name van Solidaridad.

Namens de diaconiegroep, Anton van der Meer

Kerstactie 2025: kerstpakketten en voedsel

Het is goed om te geven wanneer je wat over hebt.

Het is goed om te krijgen wanneer je wat hulp kunt gebruiken

Zoals elk jaar gaan wij samen met u, de Effata parochianen, met onze buurt en met de leerlingen van basisschool Klein Heyendaal weer levensmiddelen en wat lekkers voor Kerst inzamelen, voor de mensen in onze omgeving die in financiële nood geraakt zijn. Levensmiddelen stijgen snel in prijs, en ook de energiekosten dalen niet. Veel mensen hebben geen geld meer om elke dag een gezonde warme maaltijd op tafel te zetten en zijn wekelijks afhankelijk van wat de Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe hen verstrekt.

We hebben het dit jaar over zo'n 2000 mensen, waaronder 550 kinderen. Vanwege de groeiende trend om geen voedsel te verspillen ontvangt de Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe ook steeds minder (rest)producten van ondernemers. Het gevolg is dat steeds meer mensen in Nederland en ook in Nijmegen niet meer rond kunnen komen.

Donaties van particulieren - zowel in de vorm van levensmiddelen als in de vorm van geld - zijn daarom van wezenlijk belang. De nood is dus hoog, onze hulp is des te meer nodig. Dus gaan we weer aan de slag. Als kerk kunnen we niet achterblijven.

We voeren komende november en december vanuit de Effata gemeenschap actie voor mensen in onze omgeving die afhankelijk zijn van deze hulp. We ondersteunen op deze manier:

- ✓ de Voedselbank ('voor wie het echt nodig heeft'),
- ✓ de stichting GAST ('opvang en begeleiding van ongedocumenteerde asielzoekers'),
- ✓ Home-Start ('ondersteuning thuis in gezinnen'),
- ✓ vluchtelingenwerk ('hulp aan vluchtelingen')

Onze Effata gemeenschap doet mee met de kerstactie van Nijmeegse kerken, die samenwerken onder de hoede van de oecumenische diaconale werkgroep van de Antonius van Paduakerk en de Maranatha kerk. We betrekken ook de school Klein Heyendaal en de buurt bij onze kerstactie.

Kies - net als andere jaren - op welke manier u meedoet met deze kerstactie:

- ★ U geeft een bijdrage in geld. Dat kan contant in de collectebus van de kerstactie. U kunt ook geld storten naar de voedselbank (rekeningnummer: NL61 RABO 0104 0832 55 ten name van Stichting Voedselbank Nijmegen, onder vermelding van Kerstinzameling Diaconie Effata/Dominicuskerk). N.B.: Dit nummer wordt ook vermeld op de folders die in de kerk zullen liggen.
- ★ U maakt een mooi kerstpakket voor een persoon, een stel of een gezin, van de stichting Gast, van Home-Start of Vluchtelingenwerk. De oecumenische werkgroep zorgt ervoor dat het juiste pakket op de juiste plaats terechtkomt. Hiervoor hanteren we het systeem van kaartjes die tijdens de actieweken aan een waslijn hangen. We noteren welk kaartje u meeneemt, u maakt een pakket, pakt het netjes in en doet er eventueel een kerstkaartje bij. Inleveren uiterlijk zondag 14 december!
- ★ U neemt los voedsel en iets extra's in de kerstfeer mee naar de kerk voor de klanten van de voedselbank. Vrijwilligers van de voedselbank verdelen de oogst over de extra feestelijke voedselpakketten in de maand december. Wat u kunt geven staat op de folder 'Voedselbank', die u uit de kerk kunt meenemen.

Wie moeite heeft om een pakket of doos met voedsel mee te nemen naar de kerk, kan dat doorgeven aan Twan of Ger. Deze noteren dat op de lijst en komen het op woensdag 10 december tussen 10.30 uur en 11.30 uur bij U ophalen.

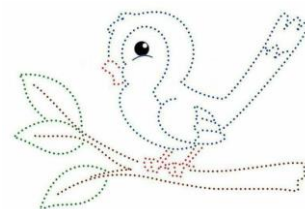
Deze kerstactie start in onze kerk op zondag 23 november

We hopen met deze actie veel mensen een plezier te doen met de kerstdagen. Zowel de gevers als de ontvangers!

Namens de kerngroep diaconie, Ger Gerrits en Twan Brouwers

Vooruitblik op Kerst

Er is in dit nummer van ons parochieblad ook alvast een hoekje gereserveerd voor de kersttijd. Achter de schermen wordt al aan de kersttijd gewerkt. Zo zijn bij voorbeeld al de vieringen vastgesteld:

Kerstavond om 19.00 u. een viering met een jong karakter. Voor families, van kinderen tot grootouders. En even zo goed voor alleenstaanden. Voorganger René Klaassen.

Kerstavond om 21.00 u. een viering die je een **kerstnachtviering** mag noemen, met als voorgangers Eduard Kimman S.J. en Hans Hamers O.P. - voorzover we nu kunnen overzien. Met muzikale medewerking van onze schola, maar wie graag mee wil zingen mag zich melden.

Op kerstmorgen om 10.30 u. een viering, zoals elke zondag.

Voedselpakketten

In de weken voorafgaand aan Kerst staat ook al het een en ander op de rol. We gaan weer voedsel inzamelen. In de vorm van kerstpakketten en in de vorm van (spullen voor) voedselpakketten voor mensen van de voedselbank.

Faire Trade producten Solidaridad

We houden ook weer de actie Solidaridad, waarbij u op 3 zondagen Fair Trade producten kunt kopen (30/11, 7/12 en 14/12). Elders in dit blad leest u daarover meer.

Kerststallententoonstelling

En we gaan de kerk natuurlijk weer inrichten met een kerststallententoonstelling. Dit jaar leggen we nadruk op alles wat we in onze verzameling hebben van *hout*. We mogen inrichten vanaf Sinterklaas en kunnen tussen 6 december en 14 december - dan moet het ongeveer klaar zijn

Helpende handen gebruiken

Dat kan op verschillende manieren. Zo zijn we er op een aantal ochtenden van 10.00u – 14.00u mee bezig. Op donderdagen 4 en 11 december gaan we 'rond de keukentafel' beeldjes herstellen en opnieuw beschilderen. Ze komen op de tentoonstelling weer terug.

Vertelkring kerst

Dinsdag 9 december is er (14.00u.) in de huiskamer de vertelkring, waar dit keer rond de kerst verteld zal worden.

Kerstzangmiddag

Op woensdagmiddag 17 december zal met medewerking van een paar koren een kerstzangmiddag plaatsvinden. Vrijdag 19 december zal er weer Kerstival zijn in de dagkapel

Het complete programma wordt tegen die tijd met nadruk bekendgemaakt, maar deze zaken melden we nu alvast. In elk geval met de bedoeling dat we goed helpende handen kunnen gebruiken. René is de coördinator en wie wil helpen, met wat dan ook, is welkom. De eerste hulp heeft zich al gemeld. Ook bijdragen voor de tentoonstelling van eigen kerstgroepen in bruikleen is denkbaar. U kunt zich bij hem melden.

Kerk open in kersttijd

Het is maar dat u het alvast weet, plan in de kersttijd zeker een bezoekje aan de kerk. Het zal de moeite waard zijn. De opening is op 14 december na de viering van 10.30u. Verder is de kerk vaak open van 10.00u. – 12.00u.

René Klaassen, 06 105 108 49

klaassenfr@gmail.com

Bezielde Film

Er is een kleine wijziging in het filmprogramma.

De film Coco is eerder vertoond, binnenkort wordt Sing Sing vertoond.

Sing Sing

(USA 2023, Regie Greg Kwedar 105 minuten)

De NPO schrijft over deze film:

Sing Sing is een Amerikaanse dramafilm uit 2023 geregisseerd door Greg Kwedar. De film is gebaseerd op een artikel in het blad Esquire genaamd *The Sing Sing Follies* van John H. Richardson uit 2005 over een theaterrehabilitatie programma in de Sing Sing-gevangenis.

De film kreeg overwegend positieve kritieken van de filmcritici. De Los Angeles Times noemde het een

Cinematisch werk van unieke empathie en menselijkheid. Sing Sing is een waargebeurd verhaal over een theatergroep van gevangenen en de kracht van kunst, met een krachtig statement over gedetineerden. Onder leiding van een ijzersterke Colman Domingo (Euphoria) kan je niet anders dan ontroerd raken.

Colman Domingo speelt John 'Divine G' Whitfield. Hij zit vast in de New Yorkse Sing Sing gevangenis voor een misdaad die hij niet heeft gepleegd, maar vindt ondertussen voldoening in het schrijven en acteren in het Rehabilitation Through the Arts-programma (RTA) dat hij achter de tralies oprichtte. De theatergroep van gevangenen verzint elke keer een nieuw stuk om op te voeren, repeteert het, entertaint de hele gevangenispopulatie en komt nader tot zichzelf. Enkele acteurs uit het originele Sing Sing-programma spelen zichzelf.

Datum: zondag 9 november 2025

Tijd: 12.00 uur (12.00uur broodje/koffie en om 12.30 uur start film)

Locatie: Huiskamer Effata parochiecentrum, Professor Molkenboerstraat
Vrijwillige bijdrage (richtbedrag € 5,00)

Kroniek

Overleden

Thérèse Adema – Peijnenburg

Op 28 september jl. is onze parochiane Thérèse Adema-Peijnenburg overleden. Zij heeft jarenlang met haar echtgenoot Hans Adema en de vijf kinderen Josette, Ellen, Pieter, Frank en Judith tegenover de kerk aan de Groenewoudseweg gewoond. In die tijd is zij actief geweest als vrijwilligster voor de toenmalige Dominicusparochie.

Later is ze met haar man verhuisd naar een voor ouderen beter geschikte woning in de buurt. Trouw aan de kerk is ze altijd gebleven. De zondagse kerkgang was eerst de Dominicuskerk. Later, toen ze in het Oud-Burgeren Gasthuis was gaan wonen, werd ze een trouw bezoeker van de vieringen in de Nicolaaskapel van het OBG.

Thérèse Adema was een sociaal zeer actieve vrouw, in de kerk, maar ook zeker daarbuiten. Aan vele clubs en kringen heeft ze deelgenomen. Thuis zijn, een thuis geven, warmte en rust, dat zag ze als nodig voor een gezond leven, van de eigen familieleden en anderen daarbuiten.

In de laatste jaren van haar leven namen de geestelijk vermogens dramatisch af. In alle rust is ze overleden. Op 6 oktober heeft de familie in besloten kring afscheid genomen van Thérèse Adema – Peijnenburg. Moge zij thuiskomen bij de Eeuwige.

Allerheiligen

*Vandaag op het feest van Allerheiligen en Allerzielen,
zijn wij dankbaar niet alleen voor de officiële heiligen,
maar ook voor gewone, goede mensen.
Dierbaren die op ons levenspad kwamen.
Mensen die ons voor altijd bij blijven,
misschien door hun vriendelijkheid,
of hun toewijding en inzet voor anderen,
of door hun bescheidenheid,
door hun hartelijk meeleven,
hun vermogen om te luisteren.
Als zij ons voor de geest komen
en een gevoel van dankbaarheid in ons oproepen,
op datzelfde moment, raakt het Hoge Licht ook ons aan.*

Cees Wegman (1936-2025)

Fragment uit zijn overweging in 2006

Catechese activiteiten

Di 28 okt. 14.00–16.00 u.	Inspirerende verhalen	Huiskamer Effata parochiecentrum
Vr 31 okt. 10.00–12.00 u.	Sacred dance	Parochiehuis AVP (Van Slichtenhorststraat 81 Nijm.) of kerk AVP
Vr 31 okt. 15.30–18.30 u.	Dominicaanse ontmoeting geloof en samenleving (spreker bisschop Gerard de Korte)	Effata-/Dominicuskerk
Di 4 nov. 15.30–17.00 u.	Dinsdag conferentie	Pastorie AVP kerk (Groesbeekseweg 95A)
Do 6 nov. 14.00u–16.30 u.	Iconen schilderen	Dagkapel ('rond de keukentafel') Effata Dominicuskerk
Zo 9 nov. 12.00 koffie + broodje, 12.30 film	Bezielde film 'Sing-Sing'	Huiskamer Effata parochiecentrum Prof. Molkenboerstraat
Di 11 nov. 10.30–12.00 u.	Geloofsgesprek (groep Peter Nissen)	Huiskamer Effata parochiecentrum
Di 11 nov. 12.00–14.00 u.	Lunch met inspiratie Thema: Zwarte Bevrijdingstheologie	DoRe kerk, ingang Professor Regoutstraat
Di 11 nov. 15.30–17.00 u.	Dinsdag conferentie	Pastorie AVP kerk (Groesbeekseweg 95A)
Vr 14 nov. 10.00–12.00 u.	Sacred dance	Parochiehuis AVP (Van Slichtenhorststraat 81 Nijm.) of kerk AVP
Za 15 nov. 08.30 en 09.00 u	Vertrekeremonie bij start Pelgrimsroute 'Wegen met Zegen'	Pelgrimskapel AVP kerk Groesbeekseweg 96 (ingang naast hoofdingang)
Di 18 nov. 14.00–16.00 u.	Inspirerende verhalen	Huiskamer Effata parochiecentrum
Di 18 nov. 15.30–17.00 u.	Dinsdag conferentie	Pastorie AVP kerk (Groesbeekseweg 95A)
Wo 19 nov. 19.00–21.00 u.	Leesgroep over het boek 'Dromen van een Nieuwe morgen' (Tomáš Halík)	Huiskamer Effata parochiecentrum
Do 20 nov. 14.00–16.30 u.	Iconen schilderen	Dagkapel ('rond de keukentafel')Effata Dominicuskerk
Ma 24 nov. 19.30 u.	Lezing over Nicea, Peter Nissen	Dagkapel Effata Dominicuskerk
Di 25 nov. 15.30–17.00 u.	Dinsdag conferentie	Pastorie AVP kerk (Groesbeekseweg 95A)
Vr 28 nov. 10.00–12.00 u.	Sacred dance	Parochiehuis AVP (Van Slichtenhorststraat 81 Nijm.) of kerk AVP
Do 4 dec. 14.00–16.30 u.	Iconen schilderen	Dagkapel ('rond de keukentafel')Effata Dominicuskerk
Di 09 dec. 10.30–12.00 u.	Geloofsgesprekken (groep Peter Nissen)	Huiskamer Effata parochiecentrum
Do 11 dec. 10.00–12.00 u.	Creatief rond Kerst	Dagkapel ('rond de keukentafel')Effata Dominicuskerk
Vr 12 dec. 10.00–12.00 u.	Sacred dance	Parochiehuis AVP (Van Slichtenhorststraat 81 Nijm.) of kerk AVP
Zo 14 dec. 12.00 u.	Opening kersttentoonstelling	Effata-/Dominicuskerk

Effata Dominicuskerk

Prof. Molkenboerstraat 7
6524 RN Nijmegen
☎ 024-3 65 60 69
IBAN NL 29 ABNA 0436 6614 46
t.n.v. Effataparochie
✉ www.effataparochie.nl

Onderdeel van de Parochie Heilige Stefanus (PHS)
Berg en Dalseweg 40
6521 JJ Nijmegen
info@stefanus.nl
✉ www.stefanusparochie.nl

Het pastorale team van Effata-Dominicus bestaat uit:

Hans Hamers O.P. pastor

Werkdagen: ma, di, wo, do. (20 upw)

Aandachtsgebieden:

pastoraatsgroep en parochieberaad PHS, liturgie,
missionaire parochie, gemeenschapsofbouw,
individueel pastoraat,
Tel 06-19573987
hhamers@stefanus.nl

René Klaassen

Werkdagen: ma, di, andere dagen op afspraak

Aandachtsgebieden:

pastoraatsgroep PHS, liturgie, catechese,
missionaire parochie, individueel pastoraat,
bloemsiergroep, koffieschenkgroep
Tel: 06-10510849
klaassenfr@gmail.com

Redactie Effatablad

Marcel Becker (eindredactie)
Hans Hamers
Elly Heuvel-Versteegen (opmaak)
Anton van der Meer
Betty Smits-van Sonsbeek

Verspreiding parochieblad

Elly Voss ☎ 024-8480938
✉ eimvoss@hotmail.com

Kopij volgend nummer

Inleveren 24 november 2025

Volgende aflevering

13 december 2025

Oplage circa 600 exemplaren

Parochieadministratie

Prof. Molkenboerstraat 7
6524 RN Nijmegen
☎ 024-3656069
✉ post@effataparochie.nl

Secretariaat Open

dinsdag en woensdag
van 10.00 tot 12.30 uur

Voor spoedgevallen buiten deze uren

Rudie Luiken
06-21547952

Voor uitvaarten afspreken

06-48748727

Ziek? Eenzaam?

Behoeft een gesprek?

Meld het bij het pastoraat of bij:
Josje Kruijsen 024-6842267
Kruijsen-I@kpnplanet.nl
Thea Melis 024-3541164.
theamelis75@gmail.com

Aan de keukentafel

Iedere donderdagochtend kunt
u voor een kopje koffie of thee
tussen 10.00 – 12.00 uur
terecht in:
"Aan de keukentafel", een
ruimte in de Dominicuskerk
(ingang Groenewoudseweg).

Webmaster

Paul de Kerf
E-mailadres
✉ redactie@effataparochie.nl

Oproep

Wilt u informatie over verhuizing, geboorte, huwelijk en overlijden
doorgeven aan het secretariaat van het parochiecentrum. Als ook
verandering of wijziging van adres, telefoonnummer en e-mailadres:
post@effataparochie.nl

Rooster van Vieringen

2025	THEMA EN VIERING	VOORGANGERS	MUZIEK
zondag 26 oktober 10.30 uur	30e zondag van het jaar Agapèviering <i>Sirus 35,12-14,16-18</i> <i>Lucas 18, 9-14</i>	René Klaassen Agaath Ulrich	Joseph Steenbrink Samenzang o.l.v. Annemiek van Nostrum
zondag 2 november 10.30 uur	Allerzielen Agapèviering <i>Jesaja 25,6a,7-9</i> <i>Lucas 23,44-46,50,52-53;24,1-6a</i>	Hans Hamers O.P. René Klaassen	Thea Stadlander Schola olv Luc-Jan Laarhoven
zondag 9 november 10.30 uur	32e zondag van het jaar Agapèviering <i>Exodus 49, 1-2,8-9,12</i> <i>Johannes 2,13-22</i>	Jan van der Wal Dineke Wilke	Joseph Steenbrink Samenzang o.l.v. Françoise Klaassen
zondag 16 november 10.30 uur	33e zondag van het jaar Agapèviering <i>Maleachi 3, 19-20a</i> <i>Lucas 21, 5-19</i>	Peter Nissen Agaath Ulrich	Muziek en Schola o.l.v. Françoise Klaassen
zondag 23 november 10.30 uur	Christus Koning Agapèviering <i>2 Samuel 5,1-3</i> <i>Lucas 23, 35-43</i>	René Klaassen Simone van den Helm	Joseph Steenbrink Samenzang o.l.v. Annemiek van Nostrum
zondag 30 november 10.30 uur	1e zondag van de advent Agapèviering <i>Jesaja 2, 1-5</i> <i>Matteus 24, 37-44</i>	Ineke van Cuijk O.P. Annemie Herinx	Muziek en Samenzang o.l.v. Françoise Klaassen
zondag 7 december 10.30 uur	2e zondag van de advent Eucharistieviering <i>Jesaja 11, 1-10</i> <i>Matteus 3, 1-12</i>	Eduard Kimman S.J. Koos Wilke	Thea Stadlander Schola olv Luc-Jan Laarhoven
zondag 14 december 10.30 uur	3e zondag van de advent Agapèviering <i>Jesaja 35, 1-6a,10</i> <i>Matteus 11, 2-11</i>	Hans Hamers O.P. Marleen Verstappen	Joseph Steenbrink Samenzang o.l.v. Françoise Klaassen
zondag 21 december 10.30 uur	4e zondag van de advent Agapèviering <i>Jesaja 7, 10-14</i> <i>Matteus 1, 18-24</i>	Jan van der Wal Pieter-Theo Zuurbier	Marcel Becker Schola o.l.v. Françoise Klaassen

Deze uitgave is financieel mede mogelijk gemaakt door:

De Vinotheek www.vinotheek.nl
Gommers Nijmegen BV www.gommers.nl
Janssen Repro www.janssenrepro.nl
Reintjes Kaarsen www.reintjes.nl
De KerfAdvocatuur www.dekerfadvocatuur.nl

Bloemisterij Het Molentje www.bloemisterijhetmolentje.nl
Klopper & Kramer Uitvaartcentrum Oud-Mariënboom www.KK.nl
Hoveniersbedrijf Han Janssen v.o.f. www.hanjanssen.nl
Plus Walraven www.plus.nl